

467. A lélek-menyasszony a mennyei boldogságban isteni Urához hasonul a szeretetben való egyesülés révén

(Keresztes Szent János: *A szellemi páros ének*, XXXIX. versszak)

Imádkozzuk a 142. számú éneket:

*Így magadhoz édesgettél, kegyes Jézus, bennünket.
Add, hogy Tőled semmi többé el ne vonja szívünket!
E szentségben légy oltalmunk, Érted éljünk és haljunk!
Üdvözítőnk, áldd meg, kérünk, e szent feltételünket!*

Keresztes Szent János a lélek-menyasszony és az isteni Vőlegény lelki házasságáról ad tanítást *A szellemi páros ének*-ben.

I. Nézzük a bevezető megjegyzést a XXXIX. Versszakhoz!

Mivel azonban a lélek a lelki házasságnak ebben az állapotában – amelyről most beszélünk – mégis csak tud valamit arról a bizonyos „az”-ról, vagyis arról a másik világról, amit mennyországnak mondunk, mert hiszen Istenhez lévén hasonulva valamelyest része máris van benne, éppen azért nem akarja szó nélkül hagyni azt, aminek zálogát és nyomát érzi önmagában. Mert hiszen Jób mondta: *Ki tarthatja vissza az elgondolt beszédet?* (Jób 4, 2). A lélek-menyasszony ezért a következő versszakot arra használja fel, hogy **mond egyet-mást arról, amit majd Isten boldogító színe látásában fog élvezni**. Amennyire lehetséges, **igyekeznek megmagyarázni, hogy mi lesz, és milyen lesz az, ami ott a mennyországban megvalósul**.

A XXXIX. versszak így hangzik:

*A szellő suttogását,
Az édes fülemilék dalát,
A berket ékességivel
Derűs, szép éjszakán,
A lánggal, mely emészt, de nem fáj.*

Ebben a versszakban a lélek-menyasszony arról beszél, és azt magyarázza, amit **isteni Jegyesétől fog kapni** a boldogító átalakulás alkalmával.

1. Isten Szentlelke fog hozzá suttogni, ő pedig a Szentlélekhez.
2. Beszél Isten élvezetéből fakadó és az Istenhez való ujjongásról.
3. A teremtményeknek és azok kormányzásának megismerését említi.
4. Isten lényegének tiszta és világos szemléletét.
5. Isten végtelen szeretetéhez való teljes hozzá hasonulást ecseteli.

Ezért említi tehát az **1. verssorban**, amely így hangzott:

A szellő suttogását

Ez *a szellő suttogás* – mondja a lélek-menyasszony – egy bizonyos tehetség, amellyel odaát a mennyországban Isten őt a Szentlélek közlése révén fogja felruházni. Ez ugyanis suttogás

módjára az ő isteni ihletésével magasztosan felemeli a lelket, és megtanítja, és képessé teszi arra, hogy **ő is Isten felé lehelje a szeretetnek ugyanazt a leheletét, amely az Atyáról a Fiúra, és a Fiúból az Atyára áramlik, és Aki nem egyéb, mint maga a Szentlélek. Ő száll lehelés útján a lélek-menyasszonyba is, az a Szentlélek, Aki az Atyában és a Fiúban van.** A lélek-menyasszony a Szentlelket az előbb említett áthasonulás alkalmával kapja, hogy őt, tudniillik a lélek-menyasszonyt **isteni Völegénye Önmagával egyesítse.** Mert hiszen a lélek-menyasszony átalakulása isteni Urába **nem volna igaz és tökéletes, ha a lelket szembetűnő és világos módon nem tenné hasonlónvá a legszentebb Szentháromság minden egyes Személyéhez.** A Szentléleknek ez az emberi lélekbe való beleáradása – amely által őt Isten magához hasonítja – **a lélekre nézve oly magasztos, gyengéd és mélységes boldogság,** hogy azt halandó nyelv nem tudja kifejezni, sem pedig az emberi értelem. Mint ilyen, nem képes abból bármit is megérteni, hiszen még azt az isteni közlést sem lehet szóval kifejezni, amely az ideiglenes átalakulás alkalmával történik, vagyis a lelki jegyesség és a lelki házasság ima-állapotában a lélekben. Mert hiszen az Istennel egyesült és Hozzá hasonult lélek Istenben Istenbe leheli ugyanazt az isteni leheletet, a Szentlelket, Akit Isten, midőn a lélek-menyasszony ily módon Hozzá van hasonulva, önmagában beléje lehelt.

Abban az átalakulásban, amelyben a lélek-menyasszony ezen földi élet folyamán eljuthat, **ez az egyugyanazon lehelet igen gyakran áramlik Istenből a lélekbe, és a lélekből Istenbe, és a lélekben kimondhatatlan szellemi, szerelmi gyönyörűséget okoz.** Csakhogy nem abban a kinyilatkoztatott és világos módon, mint a másik életben, a mennyei életben. Szent Pál apostol ezt ilyen szavakkal fejezte ki: *Mivel hogy fiak vagytok, Isten elküldte az Ő Fiának Lelkét szívetekbe, Aki azt kiáltja: „Abba! Atya!”* (Gal 4, 6). Ez az, ami **a másvilágon a boldogokban, ezen a földön pedig a tökéletesekben valósul meg.** De nincs semmi okunk abban kételkedni, hogy **a lélek képes ily magasra jutni,** vagyis hogy részesülés folytán és módján **úgy leheljen Isten felé, amint Isten lehel öbeléje.** Mert hiszen ha elfogadjuk, hogy Isten kegyelme egyesíti őt a Szentháromsággal, és a lélek abban Istenhez hasonul, és részesülésileg Istenné lesz, mi van abban hihetetlen, hogy ő is az ő emberi értelmével, megismerésével és szeretésével úgy működjék, vagyis jobban mondva a Szentháromságban azzal együtt működjék, mint maga a Szentháromság, a három isteni Személy? Csakhogy természetesen teszi ezt Istentől nyert részesülő módon, vagyis maga Isten végzi benne ezt a működést, mert hiszen ezt jelenti az, hogy **a lélek-menyasszony a három isteni Személyhez hasonult tehetségében, tudásában és szeretetében.** És ebben hasonul a lélek-menyasszony **Istenhez, hiszen azért teremtette Isten őt a saját képére és hasonlatosságára** (Ter 1, 27), **hogy ezt elérhesse.**

Hogy pedig ez hogyan van, arról maga Isten Fia ad tanítást. Isten maga szerezte meg nekünk ezt a magas állást, és érdemelte ki számunkra Jézus ezt a méltóságot, hogy *Isten fiaivá lehessünk* (vö. Mt 5, 9). Ugyanis Jézus maga kérte számunkra az Atyától, mondván: *Atyám, akiket nekem adtál, azt akarom, hogy ahol én vagyok, ők is velem legyenek, hogy lássák az én dicsőségemet, amelyet nekem adtál!* (Jn 17, 24). Vagyis más szóval: részesülésileg cselekedjék mibennünk ugyanazt, amit Én, Isten Fia természetemnél, születésemnél fogva cselekszem, tudniillik hogy **az én fiaim is árasszák, leheljék a Szentlelket!** Sőt, többet is mond Jézus: *Nemcsak őérettük könyörgök, hanem azokért is, akik az ő igéjük által hinni fognak bennem, hogy mindnyájan eggyé legyenek. Amint Te, Atyám énbennem vagy és én Tebenned vagyok, úgy ők is mibennünk eggyé legyenek! Én a dicsőséget is, melyet nekem adtál, közöltem velük, hogy eggyé legyenek, mint mi egy vagyunk. Én öbennük és Te énbennem, hogy tökéletesen eggyé legyenek, és megismerje a világ, hogy Te küldtél engemet, és szeretted őket, amint engem is szerettél* (Jn 17, 20-23). Pedig azért, hogy közli velük ugyanazt a szeretetet, amelyet a Fiúval közöl, habár a fogadott gyermekekkel nem természet szerint teszi ezt, mint ahogyan tette ezt a Fiúval; hanem a

szeretben való egyesülés és hozzá hasonulás révén, részesedés révén. Magától értetődik, hogy nem azt mondja itt a Fiú az Atyának, hogy a szentek lényegileg és természetileg legyenek olyanok, mint az Atya és a Fiú, akkor rokonok Istennek lelkileg; hanem hogy **legyenek** azok a szeretben való egyesülés által, amint szeretben vannak egyesülve az Atya és a Fiú!

A lelkek tehát ugyanezeket a javakat, amelyek Isten Fiában a természet alapján, tehát a születés alapján, a részesedés folytán bírják, s így valóban részesedésileg Istenek, és egyenrangú társai az Ő Istenüknek. Ezért mondta Szent Péter apostol: *A kegyelem és a békesség növekedése legyen bennetek az Istennek és a mi Urunknak, Jézus Krisztusnak ismerete által! Amint az életre és az ájtatosságra szükséges minden jók az Ő isteni erejéből, és Annak ismerete által ajándékoztattak nekünk, ki minket tulajdon erejével és dicsőségével hívott meg, ki által fölötté nagy és drágalátos ígéreteket ajándékozott nekünk, hogy ezáltal az isteni természet részeseivé legyetek!* (2 Pét 1, 2-4).

Szent Péter apostol világosan kimondja: **a lélek magában Istenben fog részesedni**, ami azáltal fog megtörténni, hogy **Isten őbenne és vele együtt fogja végezni az általunk jelzett módon a Szentháromság működését** a lélek és az Isten közötti belső egyesülés alapján. **Ez** ugyan **tökéletesen csak** a másvilágon, a **mennysországon fog megvalósulni**, mindamellett ennek a földi életben is a lélek például az, amelyről itt beszélünk, eljutott a tökéletesség fokára, erős előíze és előérzete érezhető, úgy, amint azt most megmagyarázzuk. Bár az is igaz – mint ahogyan mondtuk: -, hogy ezt igazán szavakba foglalni nem lehet.

Következik a második dolog, amit a lélek arról a bizonyos „az”-ról, tehát mennyei valóságról mond, hogy azt megvilágosítsa.

Ezért írja a XXXIX. versszak **2. verssorában**:

Az édes fülemilék dalát

Az, ami az előbb említett szellő suttogásából a lélekben keletkezik, nem egyéb, mint az isteni Kedves lélek-menyasszonyhoz intézett **édes szava, amelyre ő feleletül gyönyörködve ujjong Feléje**. Ezt a kettőt összevéve nevezi itt fülemile dalnak, mert miként a **fülemilének** vagy csalogánynak **dala** tavasszal hallható, midőn már elmúlt a téli hideg, esőzés és rossz idő, s édes csattogása **gyönyörködteti a fület, és felüdíti a lelket**. **Hasonlóképpen a szeretben való ezen tényleges közlekedésben** és átalakulásban, amelyet a lélek-menyasszony már ebben a földi életben élvez, védve van, és megszabadult az időszakos változásoktól és zavaroktól kitisztult, úgy az érzékeknek, mind a szellemnek tökéletlenségeiből, szenvedéseiből, közösségéből és következésképpen **élvezi a lelki szabadság, emelkedettség és vidámság tavaszát**. Ebben azután hallja isteni Jegyesének, az ő édes fülemiléjének bájos szavát, amely felfrissíti és felüdíti a lélek lényegét, mivel ő **már jól fel van készülve arra, hogy az örök élet felé haladjon, édesen és gyöngéden hívogatja**. A lélek tehát hallja ezt a boldogító szöveget, amely így hangzik isteni Jegyesétől feléje: *Kelj föl, siess, én barátnőm, galambom, szépem és jöjj! Mert már a tél elmúlt, a záporosó elvonult és eltávozott, virágok jelentkeznek földünkön. A szőlőmetszés ideje eljött; a gerlice hangja hallatszott földünkön* (Én 2, 10-12).

A Jegyesnek ezen szavaira – amelyek a lélek-menyasszony lelke mélyén hangzanak – **a lélek érzi, hogy közeledik bajainak vége, s boldogságának kezdete; s ezen vigasztaló, bátorító és élvezetes érzelmtől eltelve ő is, mint valami kedves csalogány fölemeli szavát, s az ujjongás új dalát zengi Istenhez és Istennel**, Aki őt erre indítja. Mert hiszen azért adja a lélek-menyasszonynak Isten az Ő szavát, hogy azt a lélek-menyasszony Ővele együtt **visszaadhassa Istennek**. Hiszen Istennek az a vágya és óhaja, hogy a lélek-menyasszony **ujjongásra emelje szellemi szavát Őhöz**, amint azt ugyancsak az isteni Jegyes kéri az *Énekek*

énekében, mondván: *Kelj fel én barátnőm, én szépem és jöjj én galambom! A kőszikla üregeiben, a kerítés hasadékában mutasd meg nekem arcodat, zengjen szózatod fülemben!* (Én 2, 11. 14). Isten fülei itt Istennek abbeli vágyát jelentik, hogy a lélek zengje ezt a tökéletes ujjongást! Hogy pedig ez a dal tökéletes legyen, az isteni Jegyes azt kívánja, hogy a kőszikla üregeiben zengje azt, vagyis amint az előzőekben mondtuk: **Krisztus titkainak átalakulásában, Mivel pedig ebben az egyesülésben a lélek magával Istennel ujjong és dicséri Istent**, ez a szeretet igen tökéletes dicsőítés, és **igen kedves Isten előtt**. A lélek-menyasszony ugyanis a tökéletesség ezen fokán igen tökéletesen cselekszik, s így az ujjongásnak ez a szózata egyaránt édes az Úristennek, és édes a léleknek. Ezért mondta a Vőlegény: *A te szavad édes* (Én 2, 14), vagyis édes nemcsak a te számodra, kicsiny menyasszonyom, hanem az Én számomra is, mert egyesülve lévén Énvelem, az isteni Vőlegénnyel, Velem együtt hallhatod felém irányuló édes fülemile szavadat.

Ilyen az a dal, amely a földi életben megvalósult áthasonulás alkalmával fakad a lélekből, és az ezzel járó boldogság minden fogalmat meghalad. Mindazonáltal ez a dal mégsem olyan tökéletes, mint az, amelyet az örök életben fog zengeni. A lélek-menyasszony tehát elmerülve annak gyönyörében, amit itt érez, és ebből a dalból következtetve arra a dicsőségre, arra az összehasonlíthatatlanul nagyobb boldogságra, amely az égben vár reá, oda gondol fel, és azt mondja: **Ott, a mennyei hazában majd az édes fülemiléek dalát fogja Isten neki adni.**

Ezért azután a lélek-menyasszony a **3. verssorban** így folytatja:

A berket ékességivel

Ez a harmadik dolog, amelyet a lélek szavai szerint isteni Jegyese neki adni fog. A berek alatt, mivel hogy abban sok növény és állat tenyészik, itt Istent érti, amennyiben Ő megteremti és létükben fenntartja az összes teremtményeket, amelyek viszont **isteni Urukban bírják életük forrását és gyökerét**. Más szóval azt akarja mondani, hogy **meg fogja ott vele ismertetni Istent, mint Teremtőt**. A berek ékességein, amelyeket a lélek-menyasszony szintén kér isteni Jegyestől, érti azt a kedvességet, bölcsességet, és szépséget, amelyet nemcsak minden egyes – akár földi, akár égi – teremtmény bír Istentől, hanem azt is, amely valamennyiüknek egymásközti bölcs, nagyszerű és barátságos viszonyában megnyilvánul, és a magasabb rendű teremtményeket az alacsonyabbakkal, az alacsonyabbakat a magasabbakkal összeköti. Ennek megismerése **a léleknek nagy öröme és boldogságára fog szolgálni.**

Ebből következik a negyedik dolog, amit a **4. verssor** így fejez ki:

Derűs, szép éjszakán

Ez az éjszaka a szemlélődés, amelyben a lélek-menyasszony ezeket a dolgokat látni óhajtja. Éjszakának nevezi azért, mert **a szemlélődés még sötét**, és éppen azért más néven misztikus hittudománynak mondják, ami annyit tesz, hogy **Istennek titkos, rejtett megismerése**. Ebben a szavak zaja nélkül, s minden testi vagy szellemi érzékelés mellőzésével, **mély csendben, nyugalomban**, és minden természetes felfogás elöl elzárkózva, titokzatos, **bizalmas módon oktatja Isten a lelket**, anélkül, hogy ez utóbbi tudná, hogy miként oktatja őt Isten. Ezt egyes lelki írók így fejezik ki: ez nem más, mint **értés, megértés nélkül**. Az egész folyamat az értelemnek nem abban a részében történik, amelyet a bölcselők cselekvő értelemnek neveznek, amely tudniillik a testi érzékszervek révén létrejött képzetekkel, fantáziaképekkel és benyomásokkal dolgozik; hanem az úgynevezett **szenvető értelem**ben, amely anélkül, hogy

ilyen képzeteket magába fogadna, csupán passzívan veszi át a minden képtől mentes, tiszta, lényegi megértést, s kapja ezt anélkül, hogy a maga részéről bárminemű működést fejtene ki.

Ezért nevezi a lélek-menyasszony ezt a szemléletet éjjelnek, amelynek révén az áthasonulás állapotában a lélek már ebben a földi életben a legmagasztosabb módon ismeri meg azt az isteni berket és annak ékességeit. Azonban akármilyen magasztos legyen is ez a megismerés, sötét éjjel marad az örök, boldogító látáshoz, *visio beatifica*-hoz képest, amelyért itt esedezik, és amilyent Isten a mennyországban ad neki. Ezért is a világos szemléletért esedezve ezt mondja: a bereknek, ékességeinek, és a többi említett dolgoknak élvezete történjék derűs éjszakán, vagyis a világos, boldogító látásban. Szóval hogy **szűnjék meg már a sötét szemlélődés éjjele idelenn, és lépjen annak helyébe Isten világos és tiszta látása odaát, a mennyországban!** Ez a kifejezés tehát: – derűs, szép éjszaka – annyit jelent: Istennek tiszta, boldogító látásának szemléletében. Ezért mondja Dávid király a szemlélődésnek ezen éjjeléről: *Az éj napfényre hozza gyönyörűségemet* (Zsolt 138, 11). Ez annyit tesz, mintha azt mondaná: **amikor majd Isten lényének, Isten lényegének látását élvezem, értelmemben a szemlélődés éjszakájára felvirrad a fényes nappal.**

Következik az **5. verssor**, mely így hangzik:

A lánggal, mely emészt, de nem fáj

A lángon itt a lélek-menyasszony **a Szentlélek szeretetét érti**. Emésztetni itt annyit tesz, mint teljessé tenni, tökéletesíteni. Midőn pedig a lélek azt mondja, hogy isteni Kedvесе az ezen versszakban említett összes dolgokat meg fogja neki adni, és ő azokat teljes és tökéletes szeretettel fogja birtokolni, elmerülve ő maga is mindnyájukkal együtt a tökéletes szeretetben, amely nem okoz fájdalmat, mindezzel csak ennek **a szeretetnek teljes tökéletességét igyekeznek hangsúlyozni**, hogy ugyanis az legyen, a következő két tulajdonsággal kell bírnia:

a) Először azzal, hogy a lelket eméssze, és Istenhez hozzáalakítsa.

b) Másodszor azzal, hogy ennek a lángnak lobogása és átalakító működése ne okozzon a léleknek fájdalmat. Ez természetesen csakis **az örök boldogságban** lesz lehetséges, ahol **ez a láng már szelíd szeretetté vált**. Ott, midőn a lélek benne átalakul, megvan mind a két félnek a megegyezése és boldogító elégtelése, s éppen ezért nem okoznak fájdalmat a láng fokozati változásai, mint tették ezt akkor, amidőn a lélek még nem volt képes ezt a tökéletes szeretetet magába fogadni, tudniillik a földi életben. Amikor azonban a lélek már annyira jutott, hogy képes reá, akkor már olyan **megegyező és gyöngéd, kölcsönös szeretetben van Istennel, hogy bár Isten**, mint Mózes mondja: **emésztő tűz** (MTörv 4, 24), **őreá nézve csak betetéző és boldogító tűz**.

Ez tehát a mennyei boldogságban már nem úgy van, mint volt abban az átalakulásban, amelyet a lélek-menyasszony a földi életben ért el, mert bár a szeretet tekintetében ez is igen tökéletes és felemelő volt, azért némileg mégis égetett és emésztett. Tette ezt olyanféleképpen, mint a tűz az izzó szénben. Ez ugyanis miután a tűzhöz alakult és hasonult, **nem füstölög többé**, mint tette ezen átalakulás előtt, de azért bár tűzzé tökéletesedett, a tűz mégis **csak emészt és hamuvá változtatja**.

Így van a dolog a lélek-menyasszonnyal is, aki ezen földi életben a tökéletes szeretet folytán átalakul, mert bár hozzá hasonult a szeretet tűzéhez, azért mégis némi fájdalmat és romlást szenved. Fájdalmat a szellemében azért, mert ez a boldogító átalakulás sohasem tud kellő

tökéletességgel érvényesülni, és romlást az ő gyenge és roszkatag érzéki, érzékszervekhez kötött részében, amely **sajog ezen erős és izzó szeretet hatása alatt**. Mert minden kiváló, nagy dolog fájdalmat és szenvedést okoz a természeti gyöngeségnek. Ez van ugyanis a Szentírásban írva: ***A test, amely romlandó, elnehezíti a lelket*** (Bölcs 9, 15). Ellenben az örök boldogságban sem romlást, sem fájdalmat nem fog szenvedni annak ellenére, hogy értése a lehető legmélyebb, és szeretete mérhetetlen lesz. **Isten ugyanis meg fogja neki adni az egyikhez a képességet, és a másikhoz az erőt, amennyiben értelmét be fogja tetőzni az Ő isteni bölcsességével, kicsiny emberi akaratát pedig az Ő isteni szeretetével!**

A lélek-menyasszony az előző versszakokban és ebben a XXXIX. versszakban – amelyet most fejtegettünk – Istenre vonatkozólag mérhetetlen közléseket és ismereteket kért, s így **a lehető legerősebb és leglángolóbb szeretetre van szüksége, hogy az előbbieket nagyságának megfelelően tudjon szeretni**. Azért most azt kéri, **hogy azokban a közlésekben és ezen teljes, tökéletes és erős szeretetben együttesen részesüljön!** Így magyarázza Keresztes Szent János XXXIX. versszakot.

A lélek-menyasszony *A szellemi páros ének* XXXIX. versszakában tehát egyre jobban a mennyei valóság felé fordul, pontosabban:

II. Isten Lelke az emberhez fordul. Az ember csak elnémul

De éppen **a csendben tudja meghallani Isten Szentlelke szerelmes vágyának suttogó szavát**. Akik figyelnek egymásra, azok a szerelmi vallomásnak a leghalkabb suttogásában is meghallják, sőt **szavak nélkül is megélik a másik közlését**, amellyel csak annyit üzen neki: „Szeretlek!” Amikor Isten ezt a szerelmes szót elmondja az Ő kis menyasszonyának, akkor **ez a szeretet szó lehelése a Szentlélekben történik**, Aki az Atya és a Fiú közötti Szeretés. Amikor Isten ezt a nagy Valóságot – Akit Szentléleknek mondunk, szent Szeretetnek – közli a választott lélekkel, akkor teszi ezt azért, hogy a kicsiny teremtményét Önmagával egyesítse.

A lélek-menyasszony egész életének ez a boldogsága, hogy Istennel egyesülve élhessen, vagyis hogy **Isten szeretetét beengedje az ő élete mélyébe**, illetve, hogy Isten őt magába befogadja, **magához alakítsa, hogy az ember-lélek Isten Lelkéhez hasonulhasson, egy legyen Vele!** Azért nem kellene ide szavak, talán már a szellő lágy suttogásának a halk közlésének meghallása sem, mert itt **Isten az, Aki az isteni Leheletet, a szent Szeretet-áradatot, a Szentlelket közli a lélekkel**. Az Istennel egyesült lélek-menyasszony pedig mi mást tud adni isteni Urának, mint azt az isteni Leheletet, a Szentlelket, Akit Isten ajándékából kapott. Isten tehát Önmagát leheli a lélek-menyasszonyba, és a lélek-menyasszony pedig ezt az isteni Leheletet, a Szentlelket árasztja bele isteni Ura szívébe. Ez **a Lehelet** – mondja Keresztes Szent János – **igen gyakran áramlik Istenből a lélekbe, és a lélekből Istenbe**. Itt a földön még ez újra meg újra megismétlődik. Az imádságnak ezen szakaszában, tehát a lelki házasság imaállapotában ez már igen gyakran, újra meg újra megvalósul. A mennyországban lesz ez majd folyamatos, kölcsönös, örökké-tartó kicserélődés Isten és az emberi lélek között. De a lélek-menyasszony számára ez az **Isten és az ő emberi lelke közötti szeretet-áramlás** nagyon bensőséges szellemi élvezetet – ahogyan Keresztes Szent János mondja: – **szerelmi gyönyörűséget okoz**. Mert ez a szerelmi irányulás nem más, mint önmagunk ajándékozása. Isten ajándékozza magát az Ő választott menyasszonyának, a választott lélek pedig ajándékozza magát isteni Urának. Isten ugyanis elküldte az Ő Fiának Lelkét, a Szentlelkét a mi szívünkbe (vö. Jn 16, 7). Mi pedig, Isten gyermekei azt kiálthatjuk Istennek: **Atyánk! Mi Atyánk!** (Mt 6, 9). Ahogyan Szent Pál tanítja: *Senki sem mondhatja: „Jézus az Úr”, csak a Szentlélek által* (1 Kor 12, 3), ugyanez érvényes a

Mennyei Atya felé való vonatkozásunkban is: *Senki sem mondhatja Istennek azt, hogy „Atyám”, „Atyánk”, „mi Atyánk”, csak az Egyszülött Fiú és a Szentlélek által!*

Valahányszor ezt a Jézustól tanult imádságot mondjuk, akkor mindig gondoljunk erre a nagy ajándékra is: a magunk erejéből nem tudjuk kimondani, de Isten a Szentlélekben szeretett Fia képesít arra, hogy Istent Atyánknak nevezhessük! **Amikor tehát a Miatyánk imában kimondjuk Istennek ezt a bensőséges megszólítást, akkor tudnunk kell, hogy Isten Fia és Isten Lelke működik bennünk!** Ő képesít ennek a szónak a kimondására, Ő képesít arra, hogy azt a Valakit, Akit Atyának szólítottunk, a gyermekek módjára szerethessük is a Fiúval és a szeretet Lelkével együtt.

A lélek-menyasszony egyre jobban tudja már, hogy ki a szentháromságos Isten önmagában: az Atya, a Fiú és a Szentlélek micsoda bensőséges szeretetközösségben él! **Minél mélyebb átéléssel tudja kimondani ezt az imaszót: – mi Atyánk –, annál bensőségesebben fakad fel benne a szeretet,** amely már nem is az ő szeretete, hanem a benne lakozó Isten Fiának és Isten Lelkének a szeretete az Atya iránt. Így az imádság ezen szakaszában a lélek-menyasszony az isteni Szentháromság Személyeivel eggyé lesz Létében, Ismeretében és Szeretetében. **Hasonló lesz az ember Istenhez!** Milyen mély értelmet kap a Biblia tanítása: *Isten az embert az Ő saját képére és hasonlatosságára teremtette.*

Amikor a lélek-menyasszony önmagára tekint, és lelke mélyére vonul az imádságban, akkor mindig észreveszi isteni Urát, **Aki körülveszi őt, átölelve tartja,** és Aki benne van, **élteti őt, és szeretettel teszi tüzessé, mint ahogyan két gyertya tűzlángja tud egyéolvadni,** egyesülni, úgy a lélek-menyasszony **Istennel tud egyesülni létében, megismerésében és szeretésében.**

Keresztes Szent János azért hangsúlyozza, hogy az Istennel való egyesülés a részesedés módján történik, mert az Egyszülött Fiú a természeténél, a születésénél fogva van az Atya Istenségében, illetve a Szentlélek árad az Atya és a Fiú közötti Szeretetben. A teremtmények csak részt kapnak, ahogyan Szent Péter apostol mondja: *részesedünk az isteni természetben* (vö. 2 Pét 1, 4) ajándék gyanánt, a fogadott fiúság kegyelme alapján kegyelemből. De ez az Istennel való egyesülés a részesedés folytán arra a tökéletességre bontakozik, fejlődik ki, amelyet az ember egyáltalán csak befogadni képes. Ennél **nagyobb részesedés Istentől a teremtmény számára nem lehetséges!** A lélek-menyasszony boldogan érzékeli, szavak nélkül is tudja: „Én egészen be vagyok töltve Isten szentháromságos önajándékozásával.” Ezért azután ujjong, és dicséri Istent, **mint ahogyan a fülemüle dallama** kedves az ember fülének, úgy a lélek-menyasszony élete lesz kedves a szentháromságos egy Istennek. **A mi életünk lesz Istent dicsérő énekké.** Ahogyan az angyalok a mennyben énekkel dicsérik Istent, úgy a lélek-menyasszony is – **aki angyali módon él, angyali tisztaságban, angyali lobogó szeretetlángolásban – az egész életével fogja Isten dicsőségét zengeni!**

Befejezésül a 144. számú éneket imádkozzuk:

*Édes Jézus, én szerelmem, ó mily nagyon szeretlek!
Te vagy kincsem és mindenem, hű szívemben elrejtlek.
Jöjj el, jöjj el, siess már, Jézus, Téged szívem vár!*

*Benned bízom, fohászkodom, Te is szeress engemet,
Jézus, ne hagyj, velem maradj, hívd a mennybe lelkemet!
Jöjj el, jöjj el, siess már, Jézus, Téged szívem vár!*